

CYFARFOD	Pwyllgor Craffu Cymunedau
DYDDIAD	23/01/2024
TEITL	Diweddariad Blynyddol gan Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol Gwynedd a Môn
RHESWM DROS GRAFFU	Rôl y Pwyllgor fel Pwyllgor Trosedd ac Anrhefn
AWDUR	Daron Owens – Uwch Swyddog Gweithredol
AELOD CABINET	Cyng Dilwyn Morgan

1. Pam fod angen ei graffu?

Mae gofyn i'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol adrodd yn ffurfiol i'r Pwyllgor yn flynyddol er mwyn cyflwyno trosolwg o weithgareddau. Mae hyn yn sicrhau bod y Bartneriaeth yn cyflawni ei hymrwymiaadau yn unol ag adrannau 19 a 20, Deddf Heddlu a Chyfiawnder Troseddol 2006.

2. Beth yn union sydd angen ei graffu?

- Gwaith y bartneriaeth dros y flwyddyn
- Blaenoriaethau'r bartneriaeth a chyfeiriad y gwaith i'r dyfodol

3. Crynodeb a'r Materion Allweddol

Mae'r adroddiad yn crynhoi gwaith y Bartneriaeth dros y flwyddyn yn ogystal a chyfeiriad y gwaith dros y flwyddyn nesaf.

4. Cefndir / Cyd-destun

CEFNDIR:

- Mae dyletswydd statudol ar Awdurdodau Lleol yn unol â Deddf Trosedd ac Anrhefn 1998, **a'r diwygiadau dilynol yn sgîl deddf Heddlu a Chyfiawnder Troseddol 2002 a 2006**, i weithio mewn partneriaeth gyda'r Heddlu, y Gwasanaeth Iechyd, y Gwasanaeth Prawf a'r Gwasanaeth Tân ac Achub. Dyma'r prif asiantaethau sy'n ffurfio'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol. Mae yna hefyd bartneriaid cyd-weithredol megis y Bwrdd Cynllunio Ardal (Camddefnyddio Sylweddau), Addysg, Cyfiawnder Ieuenctid a Cydlyniant Cymunedol.
- Fel aelod statudol o'r Bartneriaeth, mae'n bwysig bod y Cyngor yn cael ei gynrychioli'n briodol. Cyflawnir hyn drwy bresenoldeb yr aelod lleol gyda phortffolio Diogelwch Cymunedol, sef y Cyngorydd Dilwyn Morgan, a'r prif swyddog gyda chyfrifoldeb am y

gwaith, sef Dylan Owen (Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol a Cadeirydd Presennol y Bartneriaeth).

- Mae gan y Bartneriaeth gyfrifoldeb i lunio a gweithredu strategaeth i atal a lleihau trais difrifol, yn dilyn diwygiadau i'r Ddeddf Trosedd ac Anhrefn o ganlyniad i'r Ddyletswydd Trais Difrifol newydd. Yng Ngogledd Cymru, mae dull rhanbarthol yn cael ei fabwysiadu.
- O dan y Ddeddf Trais Domestig, Troseddau a Dioddefwyr 2004, mae gan Bartneriaethau Diogelwch Cymunedol ddyletswydd statudol hefyd i sefydlu Adolygiadau Dynladdiad Domestig (*Domestic Homicide Reviews/DHRs*). Mae'r rhain yn adolygiad o'r amgylchiadau pan fo marwolaeth person 16 oed neu hŷn wedi, neu'n ymddangos ei bod wedi deillio o drais, cam-drin neu esgeulustod gan— (a) person yr oedd yn perthyn iddo neu wedi bod mewn perthynas bersonol agos, neu (b) yn aelod o'r un aelwyd ag ef ei hun, gyda golwg ar nodi'r gwersi i'w dysgu o'r farwolaeth.
- Mae presenoldeb da bob amser yn y cyfarfodydd chwarterol. Mae'r Partneriaid a'r Aelodau Lleol sy'n mynychu'r cyfarfodydd yn cyfrannu'n gadarnhaol, a rhennir data chwarterol ar ffigurau trosedd. Mae pob aelod cyfrifol o'r bartneriaeth yn cyfrannu'n ariannol at sefydlu dadansoddwr partneriaeth o fewn yr Heddlu, fel y gellir darparu data rheolaidd i gefnogi penderfyniadau sy'n seiliedig ar dystiolaeth.
- Mae gweithio rhwng partneriaid yn sylfaenol i ddiogelwch cymunedol. Y prif reswm dros gyflwyno PDCau yn ôl ym 1998, oedd sicrhau bod trosedd ac anhrefn yn cael ei ystyried yn '**broblem i bawb**' ac nid i'r Heddlu yn unig.
- Mae'n bwysig nodi nid ydym yn comisiynu unrhyw brosiectau neu wasanaethau yn uniongyrchol (dim ond y DHRs) **gan nad oes unrhyw arian yn cael ei ddyrranu yn barhaol i Ddiogelwch Cymunedol**. Mae unrhyw gyfleoedd ariannu yn 'ad hoc' a dim ond trwy wneud cais amdanynt y maent ar gael.
- Mae'r bartneriaeth yn gweithio yn unol â chynllun blynyddol. Ynghlwm mae cynllun 2024-25, sy'n seiliedig ar flaenoriaethau rhanbarthol y Strategaeth Bwrdd Gogledd Cymru Mwy Diogel. Y blaenoriaethau hyn yw:
Atal Troseddau ac Ymddygiad Gwrthgymdeithasol
Mynd i'r Afael â Throseddau Treisgar
Mynd i'r Afael â Throseddau Cyfundrefnol Difrifol
Diogelu ac adeiladu cymunedau gwydn a chynnal diogelwch y cyhoedd

TROSOLWG O LEFELAU TROSEDDU DROS Y CYFNOD ADRODD:

- Mae'r Heddlu'n ystyried ffigurau trosedd yn gyson, ac yn adolygu pob newid yn rhanbarthol ac yn lleol. Mae unrhyw newidiadau sylweddol yn destun dadansoddiad pellach. Yna bydd meysydd problemus yn cael eu hadolygu, gyda chynlluniau plismona ar waith i fynd i'r afael arnynt. Mae dulliau plismona lleol yn cynnwys gosod adnoddau bob dydd i fynd i'r afael â materion wrth iddynt ddod i'r amlwg.
- Mae'r Bartneriaeth yn derbyn data ar lefelau troseddu bob chwarter. Y data a ddefnyddiwn yn gyffredinol yw data cymhariaeth rhwng y cyfnod yn y flwyddyn gyfredol, a'r un cyfnod yn y flwyddyn flaenorol.

DATA TROSEDDU:

Mae'r tabl isod yn amlygu niferoedd y flwyddyn hyd yma ym mhob categori trosedd ar gyfer blynyddoedd ariannol 2023/24 a 2024/25. Defnyddir data cymharol ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Ebrill a Rhagfyr 31 ar gyfer y ddwy flwyddyn ariannol. Hefyd wedi'i gynnwys ar y siart, mae'r newid cyfredol flwyddyn hyd yma ar gyfer 2024/25 o gymharu â 2023/24 a chymhariaeth â'r newid cyffredinol a welir ar draws Gogledd Cymru:

Gwynedd

Gwynedd - Crime & Incident Data	Fiscal Year		% Change (YTD)	North Wales % Change (YTD)
	2023/24 (YTD)	2024/25 (YTD)		
All Victim Based Crime	5,807	5,989	3.1%	<i>0.6%</i>
Violence with injury	844	843	-0.1%	<i>-0.5%</i>
Violence without injury	1,105	1,106	0.1%	<i>-1.1%</i>
Stalking & Harassment	970	1,082	11.5%	<i>0.8%</i>
Sexual offences	294	376	27.9%	<i>14.6%</i>
All Acquisitive Crime	1,516	1,419	-6.4%	<i>-6.0%</i>
- Burglary Residential	140	140	0.0%	<i>2.4%</i>
- Burglary - Business and Community	75	75	0.0%	<i>4.2%</i>
- Robbery	15	16	6.7%	<i>38.5%</i>
- Vehicle Crime	155	133	-14.2%	<i>2.7%</i>
- Theft and Handling	1131	1055	-6.7%	<i>-9.3%</i>
Criminal Damage & Arson	765	717	-6.3%	<i>0.3%</i>
Domestic Crime	1,171	1,179	0.7%	<i>-3.3%</i>
Domestic Incidents (non-crime)	608	600	-1.3%	<i>-1.7%</i>
Hate Crime	141	164	16.3%	<i>10.9%</i>
Anti-Social Behaviour	1,926	1,756	-8.8%	<i>-4.1%</i>
Substance used by Offender (Alcohol and/or Drugs)	871	614	-29.5%	<i>-28.5%</i>

- Yn gyffredinol, mae troseddau trais yn erbyn person wedi gostwng yng Ngwynedd yn 2024/25, o gymharu â'r un cyfnod y llynedd.
- Mae data'r flwyddyn hyd yma ar gyfer 2024/25 yn dangos cynnydd o 11.5% mewn troseddau Stelcian ac Aflonyddu, o gymharu â'r un cyfnod yn 2023/24. Mae Heddlu Gogledd Cymru, ynghyd â heddluoedd eraill ar draws y DU, wedi cael y dasg o gynhyrchu problem proffil yn canolbwyntio ar droseddau Stelcian, er mwyn deall y mater yn well.
- Mae lefel y Troseddau Rhyw a gofnodwyd hyd yma yn 2024/25 yng Ngwynedd wedi gweld cynnydd o gymharu â 2023/24. Gall fod amrywiadau sylweddol mewn troseddau a adroddir o wythnos i wythnos, yn rhannol oherwydd adrodd o droseddau

hanesyddol. Dangosodd dadansoddiad a gynhaliwyd ar ddiwedd Mai 2024 (pan oedd y newid canrannol dros 80%), fod y cynnydd yng Ngwynedd i lawr i gynnydd cychwynnol ar ddechrau'r flwyddyn ariannol mewn adrodd hanesyddol. Mae'r lefelau cofnodedig o droseddau rhyw yng Ngwynedd wedi sefydlogi dros y misoedd diwethaf, ac o ganlyniad mae gostyngiad yn y newid canrannol. Mae'r tablau isod yn amlygu'r cyfnod amser rhwng dyddiad y drosedd a phryd y bu adrodd i'r heddlu. Ar gyfer pob trosedd rhywiol, bu cynnydd yn ystod tri chwarter cyntaf 2024/25 mewn troseddau sy'n cael eu hadrodd i'r heddlu dros **12 mis ar ôl** iddynt ddigwydd (51 yn 2023/24 ac 84 yn 2024/25):

Gwynedd: All Sexual Offences (April to December)		
Reported to police	Q3 2023/24	Q3 2024/25
Within 7 days of offence	60.6%	58.1%
Within 28 days of offence	9.4%	9.3%
Between 28 days and 1 year of offence	12.2%	8.8%
Over 1 year after offence	17.8%	23.8%

Wrth edrych ar droseddau treisio yn unig, mae'r cynnydd yn uwch eto, gyda 22 yn cael eu hadrodd **ar ôl 12 mis** yn 2023/24, o gymharu â 51 y flwyddyn ariannol hon:

Gwynedd: Rape Offences (April to December)		
Reported to police	Q3 2023/24	Q3 2024/25
Within 7 days of offence	50.6%	32.0%
Within 28 days of offence	7.6%	2.9%
Between 28 days and 1 year of offence	13.9%	15.5%
Over 1 year after offence	27.8%	49.5%

Yn ogystal, mae'r tabl isod yn amlygu grŵp oedran a rhyw y rhai a ddrwgdybir mewn troseddau rhywiol sydd wedi digwydd yng Ngwynedd rhwng Ebrill a Rhagfyr 2024. Mae'r data yn dangos o'r 163 o bobl a ddrwgdybir, roedd dros 90% yn ddynion, gyda bron i 25% rhwng 25-34 oed:

Suspect: Age Group	Female	Male
0 - 11	0	2
12 - 17	4	12
18 - 24	2	27
25 - 34	3	40
35 - 44	2	29
45 - 54	2	19
55 - 64	0	11
65+	0	8
U/K	0	2
Grand Total	13	150

- Mae troseddau meddiangar yn cynnwys y categorïau Byrgleriaeth Preswyl, Byrgleriaeth Busnes a Chymuned, Lladrad, Troseddau Cerbyd a Dwyn a Thrin. Mae Byrgleriaeth Breswyl a Byrgleriaeth Busnes a Chymuned yr union yr un faint eleni o gymharu â'r llynedd, gyda gostyngiadau i'w gweld yn y niferoedd o Droseddau Cerbyd a Dwyn a Thrin. Dim ond Lladrad sydd wedi gweld cynnydd hyd yma yn 2024/25, fodd bynnag mae hyn ond yn cyfateb i un digwyddiad ychwanegol yn unig mewn cymhariaeth â'r llynedd.
- Gwelwyd gostyngiad yn nifer y troseddau Difrod Troseddol a Llosgi Bwriadol hyd yma yng Ngwynedd eleni. Mae'r gostyngiad hwn yn wahanol i'r darlun ar draws Gogledd Cymru gyfan, lle mae ychydig o gynnydd wedi'i weld.
- Mae Troseddau Domestig yng Ngwynedd wedi cynyddu ychydig iawn (0.7%) y flwyddyn hyd yma o gymharu â'r llynedd. Ar y cyfan, mae Gogledd Cymru wedi gweld gostyngiad cyffredinol mewn Troseddau Domestig a adroddir. Mae Digwyddiadau Domestig (Ddim yn Drosedd) yn alwadau a dderbynnir gan Ystafell Reoli Heddlu Gogledd Cymru sydd â elfen ddomestig iddynt; fodd bynnag nid ydynt yn drosedd ac felly nid ydynt yn cael eu cofnodi ar system rheoli cofnodion yr heddlu. Maent yn cynnwys digwyddiadau fel anghydfodau domestig llafar, lle nad oes trosedd wedi digwydd. Mae'r digwyddiadau hyn yn arwain at gyfeiriad CID 16, er mwyn ystyried rhannu gyda'r partneriaid diogelu perthnasol. Gwelwyd gostyngiad bychan yn niferoedd y rhain yng Ngwynedd yn 2024/25, o gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Ar draws Gogledd Cymru hefyd, bu a gostyngiad bach mewn niferoedd.
- Yn dilyn gostyngiadau mewn Troseddau Casineb yn 2023/24 o gymharu â 2022/23, bu cynnydd yng Ngwynedd yn 2024/25. Gwelwyd cynnydd hefyd ar draws Gogledd Cymru.
- Mae ymddygiad gwrthgymdeithasol yng Ngwynedd wedi gweld gostyngiad hyd yma o -8.8% yn 2024/25, o gymharu â'r un cyfnod yn 2023/24. Mae hyn yn cyfateb i dros 150 yn llai o ddigwyddiadau yn cael eu hadrodd. Mae dioddefwyr a lleoliadau ailadroddus ymddygiad gwrthgymdeithasol, a dioddefwyr bregus risg uchel yn cael eu cyfeirio am adolygiad i grwpiau tasg aml-asiantaeth misol.

BETH SYDD WEDI EI GYFLAWNI YN YSTOD 2024:

- Datblygwyd y cynllun blynyddol yn unol a blaenoriaethau y Bwrdd Rhanbarthol Cymunedau Mwy Diogel Gogledd Cymru. Mae cynllun 2024-25 (ynghlwm) yn nodi gweithgaredd yr oedd y Bartneriaeth am ei gyflawni yn ystod y flwyddyn ariannol hon.
- Rhannwyd ffigyrau trosedd yn chwarterol drwy adroddiad perfformiad a baratowyd gan ddadansoddwr yr Heddlu, fel y gellir trafod unrhyw dueddiadau a gweithgaredd ychwanegol roedd ei angen.
- Mae gennym ddyletswydd statudol o dan y Ddeddf Trais Domestig, Trosedd a Dioddefwyr 2004 i sefydlu Adolygiadau Dynladdiad Domestig (DHRs / diffiniad uchod). Eleni, cyflwynwyd 2 DHR i'r Swyddfa Gartref a derbyniwyd cymeradwyaeth i

gyhoeddi. Parhaodd y Bartneriaeth i gydlynu 2 DHR ac yn anffodus bu'n rhaid comisiynu un achos newydd yn ddiweddar. Mae'n anochel bod gan y gwaith hwn oblygiadau sylweddol a pharhaus o ran adnoddau, gan gynnwys cymeradwyaeth y Swyddfa Gartref a all fod yn broses hir ac chymhleth iawn. Ers Hydref 2024, yng Nghymru mae DHRs yn cael eu cynnwys o fewn y broses newydd Adolygiad Diogelu Unedig Sengl (ADUS). Yn y dyfodol, ni fydd angen cyflwyno adroddiadau am gymeradwyaeth gan y Swyddfa Gartref. Yn hytrach, bydd sicrwydd ansawdd yn broses i Lywodraeth Cymru.

Crynodeb o'r gwaith penodol a gwblhawyd eleni:

- Gweithredu'r cynllun Diogelwch Cymunedol blynyddol yn barhaus ac adrodd yn chwarterol i Fwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru Fwy Diogel.
- Cyhoeddwyd y Strategaeth Trais Difrifol Gogledd Cymru ym mis Ionawr 2024, mewn ymateb i'r Ddyletswydd Trais Difrifol newydd. Mae'r Ddyletswydd yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau penodedig gydweithio i atal a lleihau trais difrifol yn yr ardal. Yn dilyn diwygiadau diweddar i'r Ddeddf Trosedd ac Anhrefn, roedd gan y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol rôl benodol mewn gweithredu strategol ar sail tystiolaeth ar drais difrifol, ac roeddem yn rhan o'r gwaith i ddatblygu'r strategaeth ranbarthol o'r dechrau. Fel rhan o'r Strategaeth Trais Difrifol, derbyniwyd y Bartneriaeth £82k ar gyfer prosiectau ataliol yn ein rhanbarth. Arweiniodd y cyllid hwn at wyth prosiect gwahanol, gan gynnwys:
 - Hyfforddiant ar gyfer gweithwyr proffesiynol sy'n cefnogi bechgyn a dynion ifanc ar hwyluso deialog adeiladol ynghylch gwrywdod a bod yn saff a saff i fod o gwmpas.
 - Sesiynau 'Peidiwch â Dwyn Fy Nyfodol' a gynhelir mewn ysgolion gan RASA Cymru. Mae hon yn ymgyrch addysgol, sy'n codi ymwybyddiaeth o gyffredinolrwydd eang trais rhywiol mewn cymdeithas, ac yn bwysicaf oll, sut y gallwn ddechrau newid agweddau ac ymddygiad.
 - Hyfforddiant i aelodau staff rheng flaen ar draws y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd ar natur cam-drin gan blentyn ar riant/gofalwr.
- Gan weithio'n agos gyda Thimau Plismona Lleol, fe wnaethom nodi lleoliadau a allai elwa o Gronfa Ffyniant Gyffredin (UKSPF) Llywodraeth San Steffan. Un o nodau'r UKSPF yw adeiladu cymdogaethau gwydn, diogel ac iach, sy'n cynnwys gwelliannau wedi'u targedu i'r amgylchedd adeiledig i atal troseddau. Yn dilyn cais llwyddiannus, derbyniwyd y Bartneriaeth £450k gan y Gronfa i uwchraddio a gosod teledu cylch cyfyng newydd yn Caernarfon, Bangor a Pwllheli gyda'r nod o wella canfyddiad pobl o ddiogelwch a lleihau troseddau yn y gymdogaeth. Mewn cydweithrediad agos a'r Adran Briffyrdd, mae rhan helaeth o'r gwaith yma wedi'i gwblhau yn ystod 2024. Mae'r Bartneriaeth yn disgwyl cadarnhad ynglŷn a unrhyw gyfleon pellach gan yr SPF ar gyfer ardaloedd eraill a all elwa o'r cyllid yma.
- Yn dilyn cymeradwyaeth gan y Cabinet, cyflwynwyd 3 Gorchymyn Diogelwch Mannau Cyhoeddus yng Nghaernarfon, Cricieth a Pwllheli ym mis Awst. Roedd y bwriad wedi derbyn llawer o gefnogaeth gan y cyhoedd a bydd yn rhoi rhagor o bwerau i'r Heddlu fynd i'r afael a YGG yn yr ardaloedd yma.
- Mae'r Bartneriaeth wedi trefnu amryw o sesiynau hyfforddiant gwahanol ar bynciau penodol y maes, yn cynnwys:

-Hyfforddiant arloesol drwy VR (*virtual reality*) ar ymddygiad rheoli drwy orfodaeth (*coercive control*). Bu sesiynau i weithwyr cymdeithasol sydd yn dangos nifer o astudiaethau achos drwy VR, fel bod mynychwyr yn gallu bod 'yn yr ystafell' a deall persbectif y dioddefwr. Gan fod diddordeb mawr wedi bod, mae cais wedi'i wneud i Lywodraeth Cymru am gyllid i gynnal rhagor o'r sesiynau yma ac ehangu'r cynnig.

-Hyfforddiant i staff sydd yn gweithio gyda phobl ifanc ar '*Mind Mechanics*', sef rhaglen addysg iechyd meddwl sy'n seiliedig ar dystiolaeth. Pwrpas hwn yw cefnogi plant a phobl ifanc i ddeall eu emosiynau, meddyliau ac ymatebion corfforol gyda'r nod o wella llesiant a cynyddu hyder pobl ifanc a lleihau ymddygiad gwrthgymdeithasol.

-Hyfforddiant gan Llywodraeth Cymru i staff y Cyngor ar sut i ymyrryd mewn sefyllfaoedd niweidiol posibl fel aflonyddu rhywiol. Cynhaliwyd y hyfforddiant yma ar Ddiwrnod Rhuban Gwyn yn Tachwedd, gyda'r bwriad i roi'r sgiliau ar hyder i staff y Cyngor i ymyrryd yn ddiogel mewn amrywiaeth o sefyllfaoedd. Gall hyn fod gyda dieithryn, cydweithiwr neu gyfaill. Mae'r Bartneriaeth yn awyddus iawn i drefnu nifer o sesiynau ychwanegol o'r hyfforddiant yma.

- Mewn ymateb i'r DHRs, paratôdd y bartneriaeth gais i'r Gronfa Atal Hunan-niwed a Hunanladdiad i ymgymryd â phrosiect ar y cyd â'r Uned Diogelwch Cam-drin Domestig (DASU), Heddlu Gogledd Cymru, a llinell gymorth Byw Heb Ofn i ddarparu cefnogaeth i ddioddefwyr o gam-drin domestig. Rydym newydd ddarganfod bod y cais yn llwyddiannus, a bydd y gwaith hwn yn digwydd yn ystod 2025.
- Fe wnaethom barhau â'n haelodaeth gyda'r grŵp rhanbarthol i weithredu Strategaeth Lleihau Niwed Alcohol Gogledd Cymru. Mae'r Strategaeth yn ceisio lleihau'r niwed sy'n gysylltiedig ag alcohol i'r unigolyn a'r gymdeithas ehangach ac mae'n amlygu'r angen am ddull system gyfan o weithio mewn partneriaeth ar y cyd. Mae aelodaeth y grŵp hwn yn cynnwys y Bwrdd Iechyd, y Bwrdd Cynllunio Ardal, cynghorau ar draws y rhanbarth a darparwyr gwasanaethau cymorth lleol. Daeth y Strategaeth cyfredol i ben yn 2024, a mae wrthi yn cael ei adnewyddu ar gyfer y blynyddoedd nesaf.

BLAENORIAETHAU AR GYFER Y DYFODOL

- Parhau i weithredu prosiectau lleol a nodir yn y cynllun ar gyfer Ch4 ac adrodd i Fwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru Fwy Ddiogel.
- Parhau i weithredu'r 8 prosiect ataliol o dan y Cyllid Dyletswydd Trais Difrifol.
- Parhau gyda'r achosion DHR a cyflwyno i'r Swyddfa Gartref am gymeradwyaeth.
- Cwblhau y prosiect CCTV wedi'i gyllido gan y Gronfa Ffyniant Gyffredin a sicrhau bod y holl wariant wedi'i wneud erbyn diwedd Chwefror 2025. Paratoi at unrhyw gyfleon pellach gan y Gronfa yma.
- Parhau gyda'r prosiect a ariannwyd gan y Gronfa Atal Hunan-niwed a Hunanladdiad i ddarparu cymorth i ddioddefwyr cam-drin domestig.
- Parhau i fod yn rhan o'r grŵp rhanbarthol i adnewyddu a gweithredu'r Strategaeth Lleihau Niwed Alcohol Gogledd Cymru.

- Yn dilyn cyhoeddiad adnoddau dysgu *Prevent* (y dyletswydd statudol i atal terfysgaeth) gan y Swyddfa Gartref ym mis Tachwedd, byddwn yn canolbwyntio ar baratoi pecyn hyfforddiant i gynnal nifer o sesiynau wyneb-yn-wyneb i staff y Cyngor. Bydd hyn yn golygu bod y gwybodaeth diweddarach gan ein staff i adnabod pryderon a gwneud cyfeiriadau amserol.
- Cynnal trafodaethau gyda Llywodraeth Cymru i archwilio'r posibilrwydd o drefnu rhagor o sesiynau 'ymyrryd gan wylwyr', fel y gallai nifer fawr o staff y Cyngor fynychu.
- Mae cais am gyllid wedi'i wneud gan y Bartneriaeth i'r Grant Cyfalaf VAWDASV (*Violence Against Women, Domestic Abuse and Sexual Violence*) Llywodraeth Cymru. Os yn llwyddiannus, byddwn yn trefnu rhagor o hyfforddiant VR rheolaeth drwy orfodaeth (*coercive control*) fel bod rhagor o weithwyr cymdeithasol yn gallu mynychu. Yn ogystal yn y cais yma, hoffai'r Bartneriaeth drefnu 2 webinar gan arbenigwr enwog yn y maes camdriniaeth domestig, sef yr Athro Jane Monkton-Smith ar adnabod risg am farwolaeth mewn perthynas camdriniol. Mae DHRs yng Ngwynedd yn dangos yn glir y risgiau yma ac mae'n hollbwysig fod asiantaethau yn ymwybodol o hyn er mwyn atal marwolaethau yn gysylltiedig camdriniaeth domestig.

5. Ymgynghori

N/A ddim yn berthnasol ar gyfer adroddiad diweddariad blynyddol.

Yn gyffredinol, ymgynghorwyd a'r cyhoedd rhwng Ionawr-Mawrth 2024 am y bwriad i gyflwyno Gorchmynion Diogelu Mannau Cyhoeddus (GDMC) yn Cricieth, Caernarfon, a Pwllheli. Derbyniwyd dros 100 o ymatebion cyflawn. Roedd yn glir o'r ymgynghoriad fod nifer fawr o bobl a pryderon ac ymddygiad gwrthgymdeithasol ac yn cefnogi cyflwyniad y Gorchmynion.

Roedd y project CCTV gan yr SPF yn ddibynnol ar ymgynghoriad a cydweithrediad agos gyda'r Adran Briffyrdd.

6. Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

A ydych wedi **cynnwys** trigolion / defnyddwyr gwasanaeth? Os ddim, pryd a sut ydych yn bwriadu ymgynghori â nhw?

Roedd y bartneriaeth wedi cynnwys trigolion Gwynedd drwy'r ymgynghoriad cyhoeddus ar gyflwyno GDMC yn fuan yn 2024. Yn dilyn cais brys gan yr Heddlu ym mis Medi i ehangu ardal y GDMC yn Cricieth yn dilyn digwyddiadau ymddygiad gwrthgymdeithasol, cynhaliwyd sesiwn 'galw i mewn' yn Llyfrgell Cricieth. Mynychwyd oddeutu 45 o drigolion y dref ac roedd cefnogaeth helaeth i'r bwriad o ehangu'r ardal. Roedd yn gyfle gwerthfawr i'r gymuned drafod eu pryderon gyda'r Adran Diogelwch Cymunedol a'r Heddlu.

A ydych wedi ystyried **cydweithio**?

*Mae holl waith y Bartneriaeth yn **ddibynnol** ar cydweithio – rhwng y partneriaid cyfrifol (Cyngor Gwynedd a Môn, Heddlu, Tân, Prawf, Iechyd) ac yn ehangach ar draws y rhanbarth (Y Bwrdd Rhanbarthol, Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu, Partneriaethau Diogelwch Cymunedol eraill y rhanbarth ayyb). Mae'r Bartneriaeth yn gweithio ar y cyd i gael y gwerth gorau gyda'r adnoddau sydd ar gael.*

Beth sydd wedi ei wneud neu bydd yn cael ei wneud i **atal** problemau rhag codi neu waethygu yn y dyfodol?

Mae atal ac ymyrraeth gynnar yn flaenoriaeth penodol o fewn y Strategaeth Trais Difrifol Rhanbarthol. Mae'r holl brojectau lleol yr ydym wedi comisiynu gyda'r cyllid Trais Difrifol wedi'i selio ar y bwriad o atal trais.

Yn ogystal, mae'r hyfforddiant camdriniaeth domestig ac ymyrryd gan wylwyr sydd wedi'i drefnu gan y Bartneriaeth gyda'r bwriad o atal y digwyddiadau yma a cefnogi gweithwyr proffesiynol i ymyrryd yn gynharach.

Mae CCTV yn cael ei gydnabod fel ataliad gweladwy i drosedd ac yn arf werthfawr i'r Heddlu gael mynediad amserol i dystiolaeth o safon uchel iawn.

Sut ydych wedi ystyried yr **hirdymor** a beth fydd anghenion pobl mewn blynyddoedd i ddod?

Mae'r holl hyfforddiant yr ydym yn drefnu gyda hirhoedledd ymhell ar ôl iddynt gymryd lle. Mae'r gwybodaeth ar sgiliau yn cael eu ddefnyddio drwy gydol ymarfer gweithwyr proffesiynol ac yn cael eu rannu drwy asiantaethau. Mae ystadegau diweddar yn dangos graddfa trais yn erbyn menywod yn y wlad, ac nid yw'r niferoedd yma am leihau heb newid meddylfryd a diwydiant gan cymdeithas. Mae hyn yn flaenoriaeth i'r Bartneriaeth. Oherwydd cyfyngiadau cyllidol mae pob penderfyniad yr ydym yn ei wneud yn ystyried yr hirdymor a cael y gwerth gorau o'r adnoddau sydd ar gael.

Er mwyn sicrhau **integreiddio**, a ydych wedi ystyried yr effaith bosib ar gyrff cyhoeddus eraill?

Eto, mae'r Bartneriaeth yn ddibynnol ar gydweithrediad gyda gyrff cyhoeddus eraill yn ardal Gwynedd a Môn. Mae unrhyw benderfyniad yn cael eu wneud mewn partneriaeth gyda asiantaethau eraill perthnasol.

7. Effaith ar Nodweddion Cydraddoldeb, y Gymraeg a'r Dyletswydd Economaidd-Gymdeithasol

Mewn cydweithrediad a'r Swyddog Cydraddoldeb, cynhaliwyd asesiad effaith cydraddoldeb yn ystod y broses o gyflwyno'r GDMC yn y Gwanwyn o 2024. Ni nodwyd unrhyw effaith sylweddol negatif a parhawyd gyda'r bwriad gan ei fod yn gadarn.

Cynhaliwyd pob cyfarfod y Bartneriaeth yn y Gymraeg. Mae pob cyhoeddiad a cyfathrebiad yn ddwyieithog (Cymraeg yn gyntaf).

8. Camau Nesaf

Parhau gyda'r blaenoriaethau a nodwyd yn Adran 5 yr Adroddiad.

Gwybodaeth Cefndir

Cyflwyno y GDMCau yn yr Haf - [GDMC Caernarfon Pwllheli a Cricieth.pdf](#)

Ehangu ardal GDMC Cricieth - [20241115-Amrywio-ardal-GDMC-Cricieth.pdf](#)

Y Dyletswydd Trais Difrifol - [Serious Violence Duty: statutory guidance for responsible authorities \(Welsh version\)](#)

Y Strategaeth Rhanbarthol Trais Difrifol [Dyletswydd Trais Difrifol | Office of the Police and Crime Commissioner North Wales](#)

Canllawiau ymgymryd a Domestic Homicide Review [DHR-Statutory-Guidance-161206.pdf](#)

Dyletswydd Prevent [Prevent duty guidance: Guidance for specified authorities in England and Wales](#)

Atodiadau

Cynllun 2024-25 y Bartneriaeth.

Strategaeth y Bwrdd Rhanbarthol Gogledd Cymru Fwy Diogel 2022-24